

Зміст

<i>Передмова</i>	5
<i>Вікторія Штепура. Добро не на добре</i>	6
<i>Інна Тукалевська. Голуб Поштовий</i>	43
<i>Ольга Ткач. Спадок</i>	84
<i>Віра Балацька. Відьом не буває!</i>	121
<i>Яскр. Вільхова крипта</i>	153
<i>Валерія Малахова. Справа, в якій чорт ногу зломив</i>	193
<i>Олександр Кужель. Нявка</i>	227
<i>Ксенія Томашева. Біс із тобою</i>	250
<i>Олена Волинська. Крихти</i>	281

Передмова

Справа зі шляхтичем, яку не розплутати навіть чорту – хоч за золото, хоч за облизні.

Німа дитина, яку знаходить у поси́лці екіпаж поштового орнітоптера.

Благополучне село, мешканці якого гинуть одне за одним, лишаючи по собі камені.

Поховальна крипта древнього англійського роду, яка насправді ховає чи то стародавню магію, чи нинішній злочин.

Загадкова пригода, що стається під час евакуації у березні 2022 року.

Зникнення магічних артефактів на весіллі впертої принцеси та варвара.

Смішні, страшні, атмосферні та несподівані розслідування у фентезійних світах чекають на свої розгадки!

Вікторія Штенура

Добро не на добре

Якщо приходиш до тям і не можеш збагнути, де ти є, це завжди дуже неприємно.

Все довкола полум'яніло жовтим, помаранчевим і червоним із вкрапленнями смарагдового й малахітового. Спочатку я не міг нічого вирізнити в буянні кольорів довкола. Та коли трохи напружився – збагнув, що це схоже на велетенські чагарі в осінньому забарвленні. Вгорі в неймовірній височині маячили крони дерев, нижче похитувались трав'янисті пагони, а просто перед очима простягався величезний, померезаний прожилками зеленкувато-жовтий палас. На ньому я, власне, й лежав – точніше, скулився навколішки.

М'язи були захололі, наче задубілі. Я спробував їх напружити, розтягуючи і скорочуючи. В середині почало швидко розгорятись тепло, спина засвербіла...

Аж раптом наді мною щось гучно загуло, тіло затрусило від потужної вібрації, і навіть затремтіла зелено-жовта поверхня. Я злякано сіпнувся, але від цього руху мене щось смикнуло вгору й підкинуло в повітря. Та коли з переляку скулився й щосили напружив м'язи, гуркіт раптом припинився, і я знову плюхнув на пружну опору – так, що вона погрозово хитнулася.

Отут я втямив, що і зі мною, і з докільям щось негарзд. Ніяк не міг згадати, хто я такий, і збагнути, де перебуваю зараз. Майнула думка, що я помер, і моя душа відлетіла в за-світи. Але тіло відчувалось як дещо цілком матеріальне, а для потойбіччя тут було забагато рослинності.

Трясця! Позирнувши на «килим» згори, міг би присягнути, що це...

– Не дзижчи тут! І спробуєш мене вкусити – приб'ю! – пролунав звідкілясь похмурий хрипкуватий голос.

Я спантеличено заляк і почав роззиратися. Нікого не побачивши, промимрив:

– Я не кусаюся. А ти хто? І де?

Слова вимовлялися дивно – звуки ніби вібрували. Проте розрізнялися чітко.

– А чи ти не бачиш?

Чагарі зашурхотіли, і з-за краю «килима» вигулькнув довгий писок із чорним вогким носом і пильними жовтави-ми очима.

Вовк! Чи пес? Ні, таки, мабуть, вовк. Але..

Отут я вже перелякався не на жарт. Бо завбільшки цей звір був... Принаймні, по його писку я б міг гуляти, наче по стежці.

Отут остаточно збагнув, що в цьому світі щось перекину-лося догори дригом. Я мусив бути більшим за вовка! Не знаю чому, але був у цьому впевнений! І тварини зазвичай по-людськи не говорять! То що ж трапилось?

– Отже, ти вмієш розмовляти – спитав вовчисько.

В низькому, хрипкуватому голосі лунало радше насторожене спантеличення, ніж погроза. Начебто я здивував його не менше, ніж він мене. І це трохи підбадьорювало.

– Так, – відповів я. – Бачу, ти теж? А де ми?

– У лісі, – пирхнув звір. – Чи повилазило?

– Але чому цей ліс такий здоровезний?

– Ліс як ліс. Звичайний. А ти звідки узявся такий балакучий? Дотепер зі мною комахи не розмовляли.

– Комахи?..

На деякий час я остовпів. Мозок наче загальмував, не маючи сили досягнути те, що відбувається. Спробував позирнути на себе, але не дуже вдалось. Кут огляду був дивним і незвичним – я міг, не повертаючи голови, бачити «килим» під собою, вовка попереду, чагарі з боків і навіть синє небо вгорі. Але не бачив власного тіла. Хіба якусь розміту кошлату пляму на задній периферії.

– От що, – зрештою збентежено промовив. – Будь ласка... скажи мені, хто я такий. Бо я не розумію...

– Ти – чміль, – відповів звір.

– Міль?

– Ні, чміль. Наче бджола, тільки велика й волохата.

– Тобто – джміль?

– Я не дуже знаюся на комах, – зауважив вовк. – У нас кажуть – чміль. А по-вашому, може, й «джміль».

– Дякую... – пробурмотів я. І заляк.

Слово «джміль» мені щось нагадувало. І це не мало стосунку до комах. Але не міг збагнути, що саме.

– Ти не завжди був чмелем? Еге ж? – голос вовка вивів мене зі ступору.

– Здається, не завжди. Бо якось усе незвично...

– Не переймайся, – заспокійливо промовив звір. – Звикнеш. Я теж не завжди був вовком. Хоча мене й тоді звали Сіроманцем. А тебе як?

– Не пам'ятаю... Але... А ти ким був? Як став звіром? Що це за світ такий, де тварини і комахи можуть розмовляти?

– Це Світ Чар, – пояснив вовк. – Тут багато чого буває...
Цить! Іде! Чуєш?

– Хто?

– Людина. Певно, це той самий. Та ще далеко. Почекаю.

– Ти хочеш з'їсти людину? – злякано спитав я.

– З дуба рухнув? Звісно ж, ні! Мушу декого зустріти й допомогти. Тоді знову стану людиною. Втямив?

Людиною?..

Я аж стріпнувся. Здається, я теж колись був людиною! Але чому зараз отакий?

– Нічого не зрозумів, – розгублено промимрив я. – Хто це тобі сказав?

– Чаклун. Той, що мене сюди перекинув.

– Але мене ніхто не перекидав! – загорлав я. – І ніяких завдань не давав! Принаймні, я не пам'ятаю! Але я тепер комаха! То що робити мені?

– Не знаю, друже, – зітхнув вовк. – Пошукай чаклуна. Може, він тобі скаже.

– Де шукати?

– Оце вже не підкажу. Він мене зачаклував в іншому світі. А де може бути в цьому – гадки не маю. Шукай сам. Прощавай! Мені вже час...

І встав. Повз мене майнув величезний, трохи закошланий бік, пухнастий хвіст...

– Стривай! – заволав я. – А можна мені з тобою? Ти ж, певно, будеш зустрічатися з чаклуном, коли виконаєш своє завдання? І я тоді теж...

Знітився, почувши, що голос тремтить. Залишки пам'яті підказували, що в минулому я був не з полохливих. Але від думки, що лишуся самотнім в цьому дивному місці, ще й у тілі комахи – щось стало моторошно.

Вовк, схоже, теж це помітив. Зупинився й співчутливо зітхнув.

– Добре. Тоді лети за мною. Може, щось вигидаємо.

«Лети»? Як?

Я шарпнувся вперед. Над спиною знову гучно задзижчало, мене підкинуло догори, наче посмиком за линву, пронесло трохи в повітрі й незграбно кинуло просто на кошлатий сірий карк.

Вовк напружено зупинився на пів кроці, й піді мною від поруху м'язів настовбурчилися пасма хутра.

– От що, чмелику, – промовив звір недобрим голосом. – Я не люблю, коли на мене сідають комахи, дзижчать і шкрябають лапками. Ми не домовлялися, що я тебе кататиму на собі. Тож будь такий ласкавий...

– Пробач! – заволав я. – Але я ще не вмію як слід літати! Я тебе не вкушу, присягаюся! Тихенько посиджу, ти мене навіть не відчуватимеш! Інакше я за тобою не встигну! Будь ласка, не сердься!

– Хай тобі грець! – невдоволено пробурчав Сіроманець. – Іще лишенько на голову! Та що з тобою робити? Сиди вже! Але щоб я тебе не відчував!

* * *

Лісу я навіть не бачив. Не уявляв, що вовки бігають так швидко. Навкруги все мигтіло, і єдине, що мене турбувало – щоб не збило пагонами, котрі часом ковзали звірові майже по спині. Втім, джмелині лапки виявилися чіпкими й трималися міцно.

Але зрештою вовк зупинився. І я почув, як він каже:

– Здоров будь, чоловіче! Хто такий, і куди прямуєш?

Я визирнув з-за вовчого карку й побачив на стежці парубка.

Виглядав хлопчина дивно, але для Світу Чар, мабуть, природно. Був убраний у довгий синій каптан, схожий на халат, вузькі штани, шкіряні чобітки й повстяну шапку з хутряною оторочкою. Комір каптана, шапку і халяви чобіт прикрашало гаптування. На боці висів невеличкий меч у піхвах із чеканкою. З-під шапки вибивалися пасма білявого волосся, щоки і широкий кирпатий ніс вкривали веснянки, вуса ледь пробивалися.

Парубок злякано витріщився на здоровезного звіра. Але опанував себе, випростався й пихато повідомив:

– Я Іван, молодший син царя Великана! Мандрую по царських справах, по батьковому високому дорученню!

– По царських справах? Пішака? – глузливо зауважив вовк.

– У мене кінь утік, – похнюпився хлопець. – І вночі його вовки з’їли. Але мушу йти...

– А яке маєш доручення?

– Його величність звеліли знайти і привезти Жар-птицю...

– Ти ба! – пирхнув вовк. – З якого дива цареві таке забаглося?

Парубок почав оповідати. Мовляв, у царя в саду ростуть золоті яблука. Та хтось ночами нагодився їх клювати, і цар доручив синам вистежити злочинця. Старшим братам це не вдалося, а от Іван під час чатування побачив дивного птаха, що світився в темряві, наче полум’я. Спробував спіймати, але не зміг, лише висмикнув із хвоста золоте перо. А цар, побачивши таку красу, забажав мати усього чарівного птаха. От три сини й поїхали кожен у свій бік – шукати Жар-птицю. Тому, хто її привезе, батько обіцяв лишити царство у спадок.

– Царство, кажеш? – пробурчав Вовк. – Непоганий могорич! Я знаю, де шукати ту Жар-птицю.

– Де? – парубок аж підхопився.

– Далеко. Ти на коні б їхав – не доїхав. Але я тобі допоможу. Сідай мені на спину, відвезу, куди треба.

Хлопець радо кинувся до вовка. Я хутчіш посунувся вище по кошлатій шії, щоб не втрапити під Іванові руки.

– Тільки не лоскочися! – пробурчав мені Сіроманець і нервово смикнув вухом.

А тоді рушив уперед, і все довкола знову злилося в суцільну пелену.

* * *

Чи довго ми мчали, не знаю. Але нарешті Сіроманець сповільнив біг. Спинився й, важко сапаючи, пробурчав Іванові:

– Злазь! Повернися он туди! Бачиш фортецю? Там живе цар Лісовик, власник чарівного птаха. Зараз відпочинемо, а вранці йди до нього домовлятися. Хутчіш, поки твої брати сюди не натоптали стежку.

– Як – домовлятися? – збентежено перепитав Іван.

– Язиком! Ти царський син, чи хто? Мусиш знатися на перемовинах і цій, як його... дипломатії. Тебе ж цьому вчили?

– Не знаю ніяку дипломатію! – набурмосився Іван. – Коли щось треба, то батько одразу збирає військо!

Тим часом я обережно вибрався зі сховку між пасмами шерсті й побачив, що вже поночі. Вітерець стиха шурхотів листям, і з одного боку блимало щось червонясте. Придивившись, збагнув, що то смолоскипи на гостроколі.

– А чи ти маєш військо? – роздратовано загарчав Сіроманець. – Ні? Тоді доведеться домовлятися!

– Це дурниці! – пробурчав царевич. – Хіба він таку дивну птаху віддасть? Що я йому запропоную? Золото? Він, мабуть, і сам багатий! Та й де я візьму золото? До батька поїду? Та він мене за таке з царства вижене! Наказав – привезти, і край!

– Хай запропонує за птицю якусь послугу, – продзижчав я у вухо вовкові. – Наприклад, вигідну торговельну угоду.

Сіроманець згідно кивнув і переказав це Іванові. Проте парубок затявся: мовляв, усі ці перемовини – для дурнів і слабаків, а птаху треба просто забрати, та й усе! Ото буде справжня звитяга!

– То що ти пропонуєш? – зрештою втомлено спитав вовк.

– Залізти туди й витягти птаха, поки всі сплять! – пихато повідомив Іван.

– Тьху на тебе! Хочеш лізти – лізь! Але зачекай, сходжу розвідаю. Стій тут!

Вовча шия хитнулася, і я поквапом учепився за хутро, щоб не впасти.

На бігу Сіроманець важко, розлючено сапав. Схоже, все це йому було не до вподоби. Мені теж. Однак я мовчав, аби його не дратувати.

Невдовзі вовк добіг до стіни. Нечутною тінню прогулявся уздовж гостроколу, нюшачи й прислухаючись. А тоді тихо прогарчав:

– Чмелю! Ану, злітай за огорожу! Глянь, де та птаха.

– Та я ж...

– Не бреш. Ти вмієш літати. Тільки не звик і боїшся. Але треба. Нам обом. Інакше ми не виплутаємося з цієї халепи.

Останні слова відбили бажання сперечатися. Адже я взагалі не уявляю, що в цьому дивному світі до чого. А вовк знає більше. Якщо не хочу завершити життя в тілі комахи, варто йому допомогти.

Я переліз звірові на шию, аби було зручніше, й «увімкнув» крила. Було лячно, але заспокоював себе тим, що як і впаду, то не дуже заб'юся.

Спочатку довелося трохи розігрітися вібрацією крил, бо надвечір стало прохолодно. Здійнявшись угору, я трохи покружляв, опановуючи комашине тіло.

Хтось каже, що політ – це захопливе відчуття? Та хай вони луснуть! Може, за певних умов то цікаво. Але достоту не тоді, коли ти намагаєшся упоратися з тонесенькими прозорими крильцями на непропорційно дебелому тулубі, ще й у темряві та при вітрі, котрий хилитає тебе туди-сюди. І щомиті боїшся наштовхнутися на якусь гілляку, пошкодити ті блаженські крильця та полетіти шкереберть із неймовірної височини.

Але потрошку пристосувався. Крила виявилися дужчими, ніж здавалися спочатку, і я потроху навчився повертати, злітати вгору або знижуватися. Лише коли відчув себе більш упевнено, гайнув до гостроколу. Перелетів через нього, тримаючись подалі від смолоскипів і мушви, що безтямно перла на полум'я, спалахувала й падала.

Царську оселю я уявляв як щось велике й пишне. Проте побачив кострубатий двоповерховий теремок, складений з колод, із купою незграбних прибудов і двоскатних дашків над ними. Хіба на лиштвах просте геометричне різьблення. Не палац, а казна-що.

Я політав над подвір'ям, відзначив кількох вартових, що безсоромно хропли на постах. Та тут попереду майнув дивний виблиск...

Трясця, клята птаха справді світилася! Клітка стояла на широкому підвіконні відчиненого вікна, а в ній примости-лась на жердці ця незвичайна істота. Завбільшки була з курку, але з довшим хвостом, схожим на павичевий. В оселі світло не горіло, але коли я сів на край підвіконня – про всяк випадок подалі від клітки і пташиного дзьоба, – то у відблиску світла від птахи побачив, що невеличка кімнатка порожня.

Отже, дорогоцінну істоту ніхто не охороняє? Та й клітка зачинена на звичайний гачок. Гм...

Я знову шугнув догори й роздивився підходи до терема. А тоді гайнув назад, перелетів через стіну й з полегшенням плюхнув на кошлату спину, що ховалася в чагарях. Розповів про те, що бачив.

– Я теж чую, що всі сплять, – кивнув вовк. – Хроплять... Отже, хай Іван лізе й забирає птаха.

– Але от що йому скажи, – раптом згадав я. – Хай витягне птаха, але не зрушує з місця клітку.

– Чому?

– Гм... не знаю. Але мені здається, це важливо.

– Добре. Скажу.

Ми повернулися до Івана, і вовк переказав те, що від мене почув. Парубок завзято схопився й зник у сутінках. Невдовзі на стіні у відблиску смолоскипа майнула і зникла темна тінь.

Вовк ліг на траву. Я вже звично вмовився у нього під вухом – там було тепло й затишно. Співчутливо спитав:

– Натомився? Стільки бігав...

– Та я звичний, – пробурчав Сіроманець. – От зараз...

Та не доказав. З боку стіни раптом здійнявся галас: за-сурмили труби, забили барабани, почувись крики.

Вовк скочив на ноги й люто загарчав:

– Трясця твоєї матері! Що цей скурвий син накоїв?

– Здається, здогадуюся, – пробурчав я.

– І що нам тепер робити? Якщо його схопили...

– Не нервуй. Він не абихто, а царевич. Навряд чи йому спричинять шкоду. Зачекаймо.

– Чого чекати? Поки його стратять? Нам він потрібний живим!

– А що ти пропонуєш? Перестрибнеш через стіну?

– Ні, не вийде, – похнюпився вовк. – Високо й незручно. Дідько, гармату б сюди!

– Еге ж. Або мінометну батарею.

– А що таке мінометна батарея? – спантеличено спитав вовк.

– Е-е... – згадка майнула десь у голові й зникла. – Не пам'ятаю. Але це неважливо. Не сіпайся, цей бовдур повернеться.

– Звідки знаєш? – Сіроманець аж захрип із люті.

– Краще не питай. Ходімо до брами. Навряд чи він знову лізтиме через огорожу.

* * *

Іван і справді невдовзі вийшов із дитинця. Але пиха де й поділася. Ледь волочився й був схожий на мокру мишу.

Коли царевич відійшов подалі, вовк вигулькнув із кущів і люто загарчав:

– Що трапилося? Кажи!

Хлопець аж сахнувся з переляку. Проте нема куди подітись – почав розповідати.

Через огорожу він переліз безперешкодно. Побачив терем, видряпався по лиштвах до віконця, де був птах у клітці. Відчинив дверцята, взяв птаха, поклав за пазуху, але задивився на клітку. Серце так і розгорілося: «Ач, яка – золота, коштовна, ще й із самоцвітами! Як таку не взяти?» І забув, що йому казав вовк. Та лише зрушив клітку – щось задзвеніло, і вартові прокинулися. Схопили Івана й повели до господаря.

Цар Лісовик був дуже розгніваний. Коли дізнався, що злодій – царевич, почав його шпетити: мовляв, який сором – царський син та й пішов красти!